

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทำการวิจัยเรื่อง ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

สมาสี โพธิ์ทอง (2528) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคของนักเรียน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร เมื่อปีการศึกษา 2527 โดยการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน ได้นักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 432 ราย นักเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 472 ราย ผลการศึกษาพบว่า ในด้านการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก กลุ่มอาชีวศึกษา มีผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 32.6 กลุ่มมัศึกษามีผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 29.9 และอายุเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกนั้น ทั้งกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษา พบว่าอายุเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ที่น้อยที่สุดคือ 13 ปี

พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (2531) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ และการวางแผนครอบครัวของเยาวชนไทย อายุ 15-24 ปี" โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อรายงานสถานการณ์ในเรื่องความรู้ และทัศนคติในเรื่องโรคเอดส์ และการป้องกันการปฏิสนธิของเยาวชนไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นเยาวชนในเขตเมือง จำนวน 202 คน และเยาวชนในชนบท จำนวน 816 คน ผลการวิจัยพบว่าในเรื่องของความรู้ของอาการโรคเอดส์นั้น ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติระหว่างเขาวชนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทเขาวชนชายและหญิง เขาวชนที่มีการที่แตกต่างกัน เขาวชนที่กำลังเรียนหนังสือและที่ไม่ได้เรียนแล้ว เขาวชนที่ทำงานและที่ยังไม่ได้ทำงาน กล่าวคือ เขาวชนที่อยู่ในชนบทจะไม่ทราบอาการของโรคเอดส์ถึง ร้อยละ 55.5 เมื่อเปรียบเทียบกับเขาวชนในเมืองที่ตอบว่าไม่ทราบร้อยละ 46.5 หรือเขาวชนที่มีการศึกษาต่ำกว่า ป.4 จะตอบว่าไม่ทราบว่าอาการของโรคเอดส์เป็นอย่างไรถึงร้อยละ 63.6 และไม่ทราบโรคเอดส์ติดต่อได้อย่างไรร้อยละ 27.4 ในด้านการป้องกัน ร้อยละ 4.3ของเขาวชนมีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 15 ปี

วีณา กระแสกลรัตน์ (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง นักเรียนชายในโรงเรียนชายกับนักเรียนชาย ในโรงเรียนสหศึกษา นักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรีกับนักเรียนหญิงในโรงเรียนสหศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชาย จำนวน 186 คน นักเรียนหญิง 214 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนร้อยละ 47.25 ที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งในจำนวนข้อความรู้ที่ต่ำกว่าเกณฑ์นี้มีเรื่องของโรคเอดส์รวมอยู่ด้วย นักเรียนชายในโรงเรียนสหศึกษามีความรู้ดีกว่านักเรียนชายในโรงเรียนชาย นักเรียนโดยส่วนรวม มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์ดี นักเรียนหญิง มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ดีกว่านักเรียนชาย

สุนา ชมพูทวีป และคณะ (2532) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การศึกษาความรู้ทัศนคติ และประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทัศนคติ ประสบการณ์ทางเพศ และสุขวิทยาการเจริญพันธุ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 จำนวน 4,377 คน ผลการศึกษา พบว่าระดับความรู้ในเรื่องเพศของนักเรียนโดยส่วนรวมมีความรู้ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มที่มีความรู้มากพบว่ายังมีการศึกษาระดับสูงจะมีความรู้เรื่องเพศ สูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า และเพศชายมีความรู้ในระดับความรู้สูงมากกว่าเพศหญิงโดยเพศชายมีความรู้มาก ร้อยละ 4.6 และเพศหญิงมีความรู้มาก ร้อยละ 0.6

เกื้อ วงศ์บุญสิน และเขาวรัตน์ ประปักษ์ขาม (2533) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ทัศนคติ และพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนไทย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนไทย ตลอดจนการใช้การวางแผนครอบครัวของ เยาวชนวัยรุ่น โดยใช้ข้อมูลจากโครงการการศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับ ไรดเอดส์ และการวางแผนครอบครัว ของเยาวชนไทย อายุ 15-24 ปี จำนวน 1,018 คน ผลการวิจัยพบว่าเยาวชนชาย ร้อยละ 52.1 เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการพิเศษ อย่างไรก็ตามมีเพียง ร้อยละ 62.3 ของเยาวชนมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศอยู่ ร้อยละ 17.1

สุภัทรี วาณิชเสนี และชจิต ชูบุญญา (2533) ได้ทำการศึกษา เรื่อง "ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ ต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนักเรียนชายชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เขตกรุงเทพมหานคร " โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ ต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เขตกรุงเทพมหานคร จากการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 289 ราย พบว่านักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 22.7 โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 14-16 ปี ร้อยละ 72 และมีเพศสัมพันธ์อายุน้อยที่สุดคือ 9 ปี นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน ร้อยละ 6.4 และนักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์เคยใช้ถุงยางอนามัยเพียงครั้งหนึ่ง มีนักเรียนใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 27.6

วารณิกา เรืองสัจ (2533) ได้ศึกษาเรื่อง "ความรู้เรื่องไรดเอดส์ของ เยาวชนไทยอายุ 15-24 ปี" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้เรื่องไรดเอดส์ของ เยาวชนและความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับไรดเอดส์กับปัจจัยด้านประชากร สังคม เศรษฐกิจ ทัศนคติ และประสบการณ์ของเยาวชน โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งรับบริการวางแผน ครอบครัวของเยาวชนไทย จำนวน 1,018 ราย ผลการวิจัยพบว่า เพศมีความสัมพันธ์ กับความรู้เกี่ยวกับการติดต่อ การป้องกัน และดัชนีความรู้เกี่ยวกับไรดเอดส์ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับอาการของไรดเอดส์ และอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับอาการ การติดต่อ การป้องกัน และดัชนีความรู้เกี่ยวกับไรดเอดส์ แต่ในด้านของเขตที่อยู่อาศัย การพูดคุยเกี่ยวกับไรดเอดส์กับเพื่อน สถานการณ์การทำงาน ทัศนคติต่อการที่คนหนุ่มสาวควรมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิด ประสบการณ์ใช้วิธีคุมกำเนิดและประสบการณ์

การดูวิดีโอโป๊ และหนังสือโป๊ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับอาการ การติดต่อ การป้องกัน และดัชนีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ดังนั้นเขาาชนที่อยู่ในเขตชนบท เขาาชนที่ไม่เคยพูดเกี่ยวกับโรคเอดส์กับเพื่อนเขาาชนที่ทำงานแล้ว เขาาชนที่ไม่เห็นด้วยต่อการที่ควรมีความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด เขาาชนที่ไม่เคยใช้วิธีการคุมกำเนิด และเขาาชนที่ไม่เคยดูวิดีโอโป๊ และอ่านหนังสือโป๊มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ฉะนั้นจึงควรให้ความสนใจให้ความรู้แก่เขาาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ต่ำกว่ากลุ่มนี้ให้มากขึ้น

ศุภจรี วชิกรัตน์ (2533) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้ ทักษะคติ ประสพการณ์ เกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์ ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะคติ ประสพการณ์ เกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 357 คน พบว่า นักเรียนชายเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 53.5 ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์กับโสเภณีร้อยละ 81.7 รองลงมามีเพศสัมพันธ์กับคู่อริร้อยละ 52.4 นักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์กับคู่อริร้อยละ 52.4 นักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์เคยป่วยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 23.7

โสภกา เขียววิจิตร (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเขาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเขาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ระหว่างเขาวชนชายและเขาวชนหญิง ที่มีอายุระหว่าง 14-18 ปี จำนวน 560 คน เป็นเพศชาย 360 คน เพศหญิง 200 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. เขาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในระดับปานกลาง เขาวชนชายกับเขาวชนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเขาวชนชายมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่าเขาวชนหญิง

2. เขาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กที่มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในเกณฑ์ดี เขาวชนชายกับเขาวชนหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. เยาวชนชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กที่ มีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนเยาวชนหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี

ศิริวรรณ หาญวีรกุล (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้ ทักษะและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามตัวแปรเพศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายและหญิง จำนวน 450 คน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง มีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชายมีความรู้ดีกว่านักศึกษาหญิง ในด้านทัศนคติ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิงมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน และด้านการปฏิบัติ พบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี

อรุณี เจษฎาวิสุทธิ์ (2535) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความรู้ ทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ตามตัวแปรเพศ และสาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายและหญิง จำนวน 400 คน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรู้ไม่แตกต่างกันด้านทัศนคติ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติอยู่ในเกณฑ์ดี นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติแตกต่างกัน โดยนักศึกษาหญิงมีทัศนคติดีกว่านักศึกษาชาย ด้านการปฏิบัติ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี นักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษาและวิชาเอกพลศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี

ภุชงค์ วีรพลิน และคณะ (2536) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดต่อเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัด

แพร่ 2535" โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจพฤติกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง โดยการศึกษาความรู้ และทัศนคติการปฏิบัติตัวของนักเรียน จำนวน 2,919 คน ผลการวิจัย พบว่า ในด้านความรู้ นักเรียนมีความรู้เรื่องการติดต่อของโรค ก่อนแต่งงาน คู่สมรสควรตรวจเลือด ร้อยละ 73.21 ด้านทัศนคติ พบว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติ ร้อยละ 60.91 ด้านการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการมีประสบการณ์ทางเพศ พบว่า ร้อยละ 26.70 เคยมีประสบการณ์ทางเพศ และร้อยละ 46.68 มีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุ 15 ปี โดยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนร้อยละ 39.60 การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ มีการใช้บางครั้งเพียงร้อยละ 11.60 ใช้ทุกครั้งและไม่ได้ใช้ ร้อยละ 9.00 แหล่งความรู้ คำแนะนำ และเรื่องราวต่าง ๆ ในเรื่องเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 42.75 ได้รับจากเอกสารเพื่อการเผยแพร่ รองลงมาคือ จากโทรทัศน์ และเมื่อต้องการข้อคิดเห็นในเรื่องเพศสัมพันธ์ จะคุยกับเพื่อนสนิท ร้อยละ 24.04 รองลงมาคือ คุยกับแม่ ร้อยละ 16.24 และไม่รู้จะคุยกับใคร ร้อยละ 9.76

ตีวากรณ์ อุดลชลเขตต์ และคณะ (2536) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษาต่อปัญหาสังคมที่สัมพันธ์กับโรคเอดส์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในจังหวัดสงขลา จำนวน 445 คน ผลการวิจัย พบว่า ครูประถมศึกษาที่มีความเห็นว่า ก่อนสมรสทั้งสองฝ่ายควรรับการตรวจเอดส์ ร้อยละ 96.60 หญิงตั้งครรภ์ทุกรายควรรับการตรวจเอดส์ ร้อยละ 95.50 หากพบว่าติดเชื้อเอดส์และเป็นครรภ์ในระยะสามเดือนแรก ควรทำแท้ง ร้อยละ 95.70 มารดาที่ติดเชื้อเอดส์ไม่ควรเลี้ยงทารกด้วยนมมารดา ร้อยละ 97.50 โรงพยาบาลควรตรวจเอดส์ผู้ป่วยทุกราย ร้อยละ 92.10

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

ไพร์ซ์, เดสมอนด์ และคูกูลกา (Price, Desmond and Kukulka, 1985) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ความเข้าใจ และความไม่เข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษา " (High school student perceptions and misperceptions of AIDS) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึง ความรู้ ความเชื่อ และแหล่งข่าวสาร

เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน โดยการศึกษาจากนักเรียนจำนวน 250 คน เป็นนักเรียนชาย 118 คน นักเรียนหญิง 132 คน นักเรียนมีอายุระหว่าง 16-19 ปี พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างจำกัด นักเรียนชายมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากกว่านักเรียนหญิง แต่นักเรียนส่วนใหญ่ไม่รู้สีกว่าตกลงเกี่ยวกับโรคเอดส์ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่นักเรียนได้รับเกี่ยวกับโรคเอดส์คือ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสือ วารสารและวิทยุ ส่วนโรงเรียนเป็นแหล่งที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์น้อยที่สุด

คลาด-ฮอลล์ (Clark-Hall, 1988) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง " ความรู้ และแหล่งข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียน ระดับ 6,7 และ 8 จากโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมือง " (Knowledge and sources of information about acquired immunodeficiency syndrome among sixth, seventh, and eighth grade urban elementary school pupils) การศึกษานี้เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษารู้อะไรเกี่ยวกับโรคเอดส์ และต้องการทราบถึงแหล่งข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของนักเรียนประถมศึกษา โดยศึกษาจากนักเรียนระดับ 6, 7 และ 8 โรงเรียนฟิลาเดลเฟีย จำนวน 116 คน พบว่า นักเรียนประถมศึกษา ยังมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างจำกัด นักเรียนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงกว่านักเรียนชาย จากการวิจัยยังพบว่า นักเรียนประถมศึกษาได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์จากสื่อมวลชน คือ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และหนังสือวารสาร

บัลลีย์ (Balsley, 1989) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การสำรวจความรู้ ความเชื่อ และการเลือกปฏิบัติพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของนักเรียนระดับ 10 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตเมือง (A survey of knowledge, beliefs, and selected behavioral practices related to acquired immunodeficiency syndrome among urban 10th grade public high school students) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความเชื่อ และการเลือกพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมการใช้ยาที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนระดับ 10 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 34 แห่ง ในฟิลาเดลเฟีย ปรากฏว่าจากโรงเรียน 33 แห่ง (ร้อยละ 97)

มีนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมา 1,513 คน พบว่า มีนักเรียนร้อยละ 91.0 ทราบว่า ไรดเอดส์สามารถติดต่อกันได้โดยการใช้เข็ม และกระบอกฉีดยาร่วมกัน ร้อยละ 93.0 ทราบว่าไรดเอดส์สามารถติดต่อกันได้จากการร่วมเพศโดยไม่ป้องกัน และร้อยละ 86.5 ทราบว่าติดต่อกันได้จากมารดาที่เป็นไรดเอดส์ ยังมีนักเรียนจำนวนมากได้รับข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง และมีโน้ตชนที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการติดเชื้อ HIV ทางการติดต่ออื่น ๆ จากการวิจัยพบอีกว่าในด้านความรู้นักเรียนหญิงมีความรู้ถูกต้องมากกว่านักเรียนชาย นักเรียนผิวขาวมีความรู้มากกว่านักเรียนผิวดำ เมื่อพิจารณาด้านความเชื่อก็พบว่านักเรียนหญิงมีความเชื่อมากกว่านักเรียนชาย ในเรื่องที่ว่านักเรียนที่เป็นไรดเอดส์มีสิทธิ์ที่จะไปโรงเรียน และนักเรียนหญิงยังมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนที่เป็นไรดเอดส์มากกว่านักเรียนชายอีกด้วย นักเรียนจากแถบเอเชียให้ความสนใจต่อการเรียนรู้เรื่องไรดเอดส์น้อยมาก นอกจากนี้ยังพบอีกว่านักเรียนร้อยละ 65.0 เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว นักเรียนกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วนั้น ร้อยละ 36.0 มีคู่นอนตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป และนักเรียนร้อยละ 74.0 มีประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกก่อนอายุ 15 ปี นักเรียนกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วนี้ร้อยละ 68.0 ตอบว่าไม่เคยใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 4.8 (นักเรียน 68 คน) ตอบว่า เคยใช้ยาเสพติดชนิดฉีดอีกด้วย

ออร์, วิลแบรนต์ และแบรด (Orr, Wilbrandt and Brack, 1989) ได้ทำการศึกษา เรื่อง "การรายงานพฤติกรรมทางเพศด้วยตนเองในหมู่นักเรียนวัยรุ่น" (Reported sexual behaviors and self-esteem among adolescents) โดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนไฮสคูล ระดับ 7,8 และ 9 โดยวิธีตอบสอบถามและวิธีบันทึกด้วยตนเองของนักเรียนไฮสคูล ระดับ 7,8 และ 9 จำนวน 677 คน ร้อยละ 50 เป็นเพศชาย กลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วง 12-16 ปี โดยเฉลี่ยมีอายุ 13.6 ปี จากการศึกษาพบว่า ร้อยละ 55 เคยมีเพศสัมพันธ์ โดยมีร้อยละ 7 มีเพศสัมพันธ์ในอาทิตย์ที่ผ่านมา เพศชายเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 70 ในขณะที่เพศหญิงมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 41 โดยที่ประสบการณ์ทางเพศจะเพิ่มขึ้นตามอายุ

คิปเค้, ฟุตเตอร์แมน และฮีน (Kipke, Futterman and Hein, 1990) ได้รวบรวมการศึกษา "เรื่องเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกา" (HIV

infection and AIDS during adolescence) จากการสำรวจต่าง ๆ พบว่า ในเพศชายเคยมีเพศสัมพันธ์ ประมาณร้อยละ 50 โดยเฉลี่ยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 16 ปี มีบางการศึกษาพบว่า อายุต่ำสุดของการมีเพศสัมพันธ์เฉพาะในเขตเมืองเท่ากับ 12 ปี

เบเกอร์ และมอสแมน (Baker and Mossman, 1991) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ภาวะเสี่ยงที่สำคัญต่อการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มเยาวชนหญิงในโรงพยาบาลจิตเวช" (Potential HIV exposure in psychiatrically hospitalized adolescent girls) ประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กหญิงอายุระหว่าง 12-17 ปี ซึ่งมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีสูงพบว่า ร้อยละ 57 ของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงเนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์ และได้รับเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์ การรักษาโรคที่ไม่ถูกวิธี และการใช้ยา

ซีเกิล และคณะ (Siegel and others, 1991) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเมือง" (AIDS knowledge, attitudes, and behavior among inner city, junior high school students) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลจากการสำรวจความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ระดับ ในเขตเมือง จำนวน 1,967 คน อายุเฉลี่ย 11-16 ปี ร้อยละ 48 เป็นชาย ร้อยละ 33 เป็นชาวเอเชีย ร้อยละ 31 เป็นแอฟริกัน-อเมริกัน ร้อยละ 24 เป็นชาวลาติน ร้อยละ 5 เป็นชาวผิวขาว ชาวแอฟริกัน-อเมริกัน มีความรู้เกี่ยวกับเอดส์มากกว่าชาวเอเชีย ลาติน และชาวผิวขาว เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการได้รับการสอนเกี่ยวกับเอดส์ในโรงเรียน ซึ่งมีความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับสาเหตุและการติดต่อของโรคเอดส์เชื่อว่า เด็กนักเรียนที่เป็นโรคเอดส์ไม่ควรเรียนร่วมโรงเรียนเดียวกัน นักเรียนบางส่วนมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศสัมพันธ์ ต้มเหล้า และใช้ยาเสพติดผลจากรายงาน พบว่า ผู้ชายมีความเสี่ยงสูงกว่าผู้หญิงด้านเพศสัมพันธ์ มีความเชื่อว่าควรใส่ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ เพื่อป้องกันโรคเอดส์ นี้แสดงให้เห็นว่า ควรจะได้มีการปรับปรุงความรู้เกี่ยวกับอันตราย และผลจากพฤติกรรมเสี่ยงของโรคเอดส์

ชอว์ (Shaw, 1992) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวัดความรู้ ทักษะคตินักเรียน โรงเรียนนอทยมเซเว่นเดย์ แอดเวนทิสต์ ในเรื่องโรคเอดส์" (The measurement of knowledge and attitude levels of Seventh-day Adventist high school students regarding acquired immunodeficiency syndrome) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัด ความรู้ ทักษะคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนโรงเรียนนอทยมเซเว่นเดย์ แอดเวนทิสต์ จาก 3 แห่ง คือ ฮาวาย, อลาสก้าและแคนาดา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนจำนวน 387 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความรู้ไม่แตกต่างกัน ด้านทัศนคติ พบว่านักเรียนมีทัศนคติ อยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีทัศนคติแตกต่างกันโดยนักเรียนหญิงมีทัศนคติดีกว่านักเรียนชาย

เพทรี (Petri, 1993) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผลของการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องเอช ไอ วี และเอดส์ ที่มีผลต่อความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมของนักเรียนเกรด 9-10 ในมลรัฐอินเดียนา" (The effects of theory-based computer-assisted instruction on HIV/AIDS related knowledge, attitudes and behavioral intentions of ninth and tenth-grade students in Indiana) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการให้ความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมการปฏิบัติของนักเรียนโดยการใช้ทฤษฎีพื้นฐานของความเชื่อทางด้านสุขภาพ ให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนจำนวน 190 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังการทดสอบ และกลุ่มทดลองมีความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัย ในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความรู้ และทัศนคติ เรื่องโรคเอดส์ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา นั้น พบว่ายังไม่มีผู้ใดทำมาก่อน ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยที่ทำระดับมัธยมศึกษาและในกลุ่มประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นการศึกษาถึงความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์

การวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ในระดับประถมศึกษา ได้มีผู้ทำการวิจัยหลายท่านด้วยกัน สรุปได้ว่าในด้านความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ นักเรียนส่วนมากยังไม่มีความรู้ในเรื่องโรคเอดส์อย่างถูกต้อง และยังมีความเชื่อที่ผิด ๆ เกี่ยวกับการติดต่อของโรคเอดส์ เช่น เชื่อว่าเด็กที่เป็นโรคเอดส์ไม่ควรเรียนร่วมโรงเรียนกับเด็กปกติ จึงควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ถูกต้องแก่เด็กนักเรียน รวมทั้งปลูกฝังทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับโรคเอดส์เพื่อป้องกันและเป็นการแก้ปัญหาโรคเอดส์ในระดับเด็กวัยเรียน

จากบทสรุปดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความต้องการทราบข้อมูลในด้าน ความรู้ และทัศนคติ เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร ว่าอยู่ในระดับใดเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ทราบว่า ควรจะต้องวางแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กได้มีความรู้เรื่องโรคเอดส์อย่างถูกต้องต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย